

KOMUNIKACIJSKI NAČRT PROJEKTA

Oblikovanje rasističnih skupnosti

Podatki o projektu

Akronim projekta: J6-70244

Vrsta projekta: Temeljni raziskovalni projekt (AD)

Leto razpisa projekta: 2025

Vodja projekta: dr. Andreja Zevnik

Institucija: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti ZRC SAZU,
Filozofski inštitut

Trajanje projekta: 1. marec 2026–28. februar 2029

Podatki o komunikacijskem načrtu

Avtor komunikacijskega načrta: dr. Tadej Troha

Datum priprave načrta: 31. 8. 2026

Različica dokumenta: 1.0

ZRC SAZU

Kazalo vsebine

1. Namen in cilji komuniciranja.....	3
2. Ciljne skupine.....	3
3. Ključna sporočila	3
4. Komunikacijski kanali in orodja.....	5
5. Časovni načrt komuniciranja.....	5
6. Odgovornosti.....	6
7. Kazalniki uspešnosti	6
8. Skladnost z zahtevami ARIS	7

1. Namen in cilji komuniciranja

Projekt je namenjen raziskavi formacije, razvoja in preoblikovanja rasističnih skupnosti, pri čemer se v prvi vrsti osredotoča na teoretske okvire, v katere se ti procesi umeščajo in se nanje opirajo. Raziskava uporablja kombiniran metodološki pristop, ki združuje zgodovinsko analizo primarnih in sekundarnih virov ter kritične teoretske pristope iz filozofije, psihoanalize in družbene teorije. Organizirana je kot preplet treh študij primerov: doktrinarnega rasizma nacistične Nemčije; utajenega rasizma v Sloveniji (vključno z njegovimi povezavami s procesi rasizacije na ravni Evropske unije); in sodobnih hibridnih kolektivov, ki združujejo spletni in resnični obstoj ter povezujejo skrajno desni populizem s tehnoutopizmom. Raziskava razkriva logike »rasistične organizacije« ter analizira, kako ideologije in institucionalni mehanizmi normalizirajo izključevanje in nasilje, hkrati pa preučuje potencialne intervencije, ki bi lahko omogočile razgradnjo teh struktur.

Cilji komuniciranja:

- obveščati znanstveno in splošno javnost o poteku in rezultatih raziskave;
- prispevati k razumevanju historičnih oblik rasizma s konceptualnim aparatom filozofije, družbene teorije in psihoanalize, zlasti množične psihologije;
- omogočiti širšo kritično obravnavo aktualnih oblik rasističnih skupnosti;
- krepiti prepoznavnost raziskovalne skupine in področja filozofije ter demonstrirati uspešnost;

2. Ciljne skupine

Projekt nagovarja več ciljnih skupin, ki se med seboj razlikujejo, a so enako pomembne; o rezultatih projekta bodo obveščene na različne, njim prilagojene načine in ob različnih fazah izvajanja projekta:

- domača in mednarodna znanstvena skupnost
- mlajše raziskovalke/raziskovalci in študentke/študenti
- mediji in splošna javnost
- nevladne organizacije
- financerji (ARIS)

3. Ključna sporočila

Sodobnih oblik rasizma ni mogoče razumeti zgolj skozi primerjavo z njegovimi zgodovinskimi pojavnimi oblikami. Čeprav primerjalna historična analiza razkriva pomembne idejne, socioekonomske in sociopsihološke kontinuitete, lahko spregleda skupnosti, v katerih so rasistične ali nacionalistične idejne podlage prikriti, utajene ali preoblikovane. Še posebej težko je na ta način prepoznati rasizacijske vzorce in mehanizme v novih, hibridnih spletnih skupnostih, ki ne ustrezajo uveljavljenim predstavam o rasističnih skupnostih. Zato rasizma ni dovolj prepoznavati zgolj na ravni eksplicitno izraženih ideologij in stališč, temveč je nujno raziskovati tudi procese rasizacije:

mehanizme, prakse in načine oblikovanja skupnosti, skozi katere se rasne hierarhije in razlikovanja vzpostavljajo, reproducirajo ali normalizirajo tudi brez odkritega sklicevanja na rasistične ideje. Pravilna diagnoza teh procesov je obenem predpogoj kakršnegakoli učinkovitega protidelovanja; recepti, ki so delovali nekoč – ali bolje: recepti, za katere na podlagi desetletij analiz verjamemo, da bi morda delovali v preteklosti –, zagotovo ne delujejo danes.

Ključna sporočila so prilagojena posamezni ciljni skupini, opredeljeni v 2. točki z namenom, da vsaka prejme informacije v zanj najbolj relevantni in razumljivi obliki:

Znanstvena skupnost:

- Rasistične skupnosti se oblikujejo na različne načine: nekatere so utemeljene na odkrito rasističnih postavkah, ki jih proizvaja institucionalizirana (psevdo)znanstvena skupnost, ki izhaja tako iz polja naravoslovja kot iz polja humanistike in družboslovja; za uspeh drugih je nujen mehanizem utajevanja, pri katerem je izključevanje drugih postavljeno kot prehodna nujnost pri vzpostavljanju avtonomije določene skupnosti; spet tretje sledijo mehanizmom rasizacije pri gradnji novih skupnosti, ki ne temeljijo na eksplicitnih rasističnih postulatih.
- Rasizma ni mogoče razumeti zgolj kot skupek idej ali predsodkov, temveč tudi kot proces oblikovanja kolektivov. Množična psihologija omogoča raziskovanje mehanizmov identifikacije, pripadnosti in izključevanja, skozi katere rasistične skupnosti nastajajo in se ohranjajo.

Mlajše raziskovalke in raziskovalci / študentke in študenti:

- Projekt omogoča neposredno vključevanje v raziskovalno delo prek tematskih delavnic, med drugim skupnega branja in analize zapisnikov Komisije za ustavna vprašanja (1990–91), s čimer odpira vprašanje oblikovanja »drugega« v procesu nastajanja slovenske nacionalne skupnosti.
- Serija gostujočih predavanj zgodovinarjev in teoretikov nacizma, kolonializma in sodobnih hibridnih skupnosti omogoča primerjavo različnih zgodovinskih in sodobnih oblik rasizma ter spoznavanje novih metod in konceptov.

Mediji in splošna javnost:

- Rasizem ni nujno ekspliciten. Z analizo razprav Komisije za ustavna vprašanja ob nastajanju slovenske ustave projekt raziskuje, kako se je ob oblikovanju slovenske nacionalne skupnosti oblikovala tudi predstava o »drugem«, katere rasizacijske logike so bile pri tem na delu in kako se te reproducirajo v aktualni slovenski družbeni situaciji.
- Različni javni dogodki tako v Sloveniji kot Združenem kraljestvu bodo omogočili primerjavo različnih zgodovinskih in sodobnih oblik rasizma ter predstavili metode in koncepte, s katerimi jih je mogoče razumeti na drugačne načine in zastaviti nove odgovore.

Nevladne organizacije:

- Natančna diagnostika rasističnih in rasizacijskih mehanizmov, ki pronicajo v delovanje državnega aparata, lahko prispeva k učinkovitejši komunikaciji ter prizadevanjem nevladnih organizacij za zaščito in integracijo izključenih družbenih skupin.

Financerji:

- Projekt prispeva k razvoju temeljnega raziskovanja na področju filozofije, psihoanalize in družbene teorije.
- Rezultati bodo javno dostopni prek znanstvenih objav, konferenc in drugih diseminacijskih aktivnosti.
- Projekt krepi mednarodno prepoznavnost slovenske filozofije ter spodbuja razvoj mlajših raziskovalk in raziskovalcev in razvoj interdisciplinarnih raziskav.

4. Komunikacijski kanali in orodja

Za doseganje ciljnih skupin iz 2. točke bomo uporabljali naslednje komunikacijske kanale in orodja, ki jih bomo prilagajali posamezni fazi in namenu komuniciranja:

- znanstvene objave (članki v domačih in mednarodnih znanstvenih revijah, znanstvena monografija)
- projektna spletna stran, namenjena predstavitvi projekta, obveščanju o aktualnih dejavnostih ter arhiviranju ključnih projektnih dogodkov in publikacij
- tematske delavnice, namenjene skupnemu branju in analizi primarnih virov
- serija gostujočih raziskovalnih predavanj domačih in mednarodnih raziskovalk in raziskovalcev s področij, ki jih obravnava projekt
- mednarodna delavnica in zaključna mednarodna znanstvena konferenca
- spletne strani, družbena omrežja, YouTube kanal in mailing liste ZRC SAZU ter Filozofskega inštituta ZRC SAZU za obveščanje o dejavnostih, dogodkih in rezultatih projekta
- medijsko komuniciranje (poljudni in strokovni članki, intervjuji, izjave in drugi medijski prispevki);
- javni dogodki (predavanja, pogovori, okrogle mize in druge oblike javnih predstavitev rezultatov projekta), tudi v sodelovanju z drugimi raziskovalnimi ustanovami in nevladnimi organizacijami.

5. Časovni načrt komuniciranja

Časovni načrt komuniciranja je razdeljen v tri faze:

- Začetek (M1–M6) – predstavitev in zagon projektnih aktivnosti: spletna predstavitev projekta in raziskovalne ekipe; priprava celostne grafične podobe in projektne spletne strani ter priprava komunikacijskega načrta.

- Vmesna faza (M7–M30) – sprotno predstavljanje raziskovalnega dela in vključevanje različnih javnosti: bralni krožek, serija gostujočih raziskovalnih predavanj, tematske delavnice, mednarodna delavnica za predstavitev prvih rezultatov projekta (M19), spremljajoče medijske aktivnosti ter sprotne znanstvene objave.
- Zaključek (M31–M36) – intenzivnejša diseminacija rezultatov: znanstvene objave, priprava znanstvene monografije, organizacija zaključne mednarodne konference v Ljubljani, objava posnetkov in rezultatov projekta na spletu ter spremljajoče medijske aktivnosti.

6. Odgovornosti

Komuniciranje koordinira vodja projekta dr. Andreja Zevnik. Izvedbene naloge so porazdeljene med članice in člane projektne skupine glede na njihove delovne sklope in posamezne projektne dejavnosti. Za vsebinsko komunikacijo rezultatov posameznih delovnih sklopov skrbijo njihovi vodje: dr. Tadej Troha (doktrinarni rasizem), dr. Andreja Zevnik (utajeni rasizem) in dr. Boštjan Nedoh (sodobne hibridne skupnosti). Pri dejavnostih komuniciranja in diseminacije sodelujejo vsi člani in članice projektne skupine. Projektna skupina skrbi za pripravo vsebin in objav o projektu, vsebinsko urejanje projektne spletne strani, obveščanje o dogodkih in rezultatih projekta ter posredovanje relevantnih informacij medijem in drugim ciljnim javnostim. Za objave na spletni strani ZRC SAZU je zadolžen tajnik Filozofskega inštituta mag. Matej Ažman, Filozofski inštitut pa skrbi za obveščanje o dejavnostih projekta prek svojih komunikacijskih kanalov in mailing liste. Pri komuniciranju širši javnosti se uporabljajo tudi osrednji komunikacijski kanali ZRC SAZU, vključno z družbenimi omrežji in YouTube kanalom.

7. Kazalniki uspešnosti

Uspešnost komuniciranja bomo spremljali z beleženjem izvedenih aktivnosti, njihovega dosega in odziva ciljnih skupin. Glavni kazalniki uspešnosti so:

- objave rezultatov projekta v domačih in mednarodnih znanstvenih publikacijah ter izid znanstvene monografije
- izvedba bralnega krožka in gostujočih predavanj
- izvedba mednarodne delavnice, mednarodne konference na Univerzi v Manchesteru in zaključne mednarodne znanstvene konference v Ljubljani
- objavljane in posodabljanje vsebin na projektni spletni strani
- medijska prisotnost sodelavk in sodelavcev projekta (intervjuji, prispevki, omembe in druge predstavitve projekta)
- doseg spletnih in video vsebin (obiski projektne spletne strani, ogledi posnetkov na YouTube kanalu ZRC SAZU)
- odziv ciljnih skupin, spremljan z udeležbo na dogodkih, razpravami po dogodkih in drugimi povratnimi informacijami.

8. Skladnost z zahtevami ARIS

Komunikacijski načrt in njegovo izvajanje na projektu *Oblikovanje rasističnih skupnosti* sta skladna z zahtevami Javne agancije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS): navajanje sofinanciranja ARIS je jasno razvidno pri vseh objavah, dogodkih in publikacijah znanstvenoraziskovalnih rezultatov raziskav, tako na spletnih straneh kot na družbenih omrežjih. Diseminacija rezultatov raziskav poteka skladno s tem načrtom, izvajanje projekta pa ob tem upošteva načela odprte znanosti, pravila odprtega dostopa ter etična načela raziskovalnega in javnega delovanja.